

2. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070/2011.

3. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III.

4. Про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України: Указ Президента України від 11 грудня 2002 року № 1153/2002.

5. Про Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України: Указ Президента України від 4 квітня 2003 року № 292/2003.

УДК 368:336.02

Л. М. Чиж,

канд. екон. наук, доцент

кафедри банківського і страхового бізнесу,

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Страховий ринок являє собою всю сукупність економічних відносин з приводу купівлі-продажу страхових послуг. При цьому необхідною умовою існування страхового ринку є наявність потреби у страхових компаніях. Об'єктивною основою страхового ринку є виникнення в процесі відтворення необхідності надання грошової допомоги потерпілим у випадку настання непередбачених подій. При цьому основним економічним законом функціонування страхового ринку є закон попиту і пропозиції.

Предметом безпосередньої діяльності страховика може бути лише страхування, перестрахування і фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів і їх управлінням.

Сучасний стан страхового ринку характеризується зростанням чисельності страхувальників значною мірою за рахунок юридичних осіб. Пояснюється така ситуація досить низьким рівнем доходів населення України. Приблизно 3 % громадян України є достатньо платоспроможними, щоб користуватися страховими послугами. Страховий ринок України пропонує все ширший асортимент страхових послуг, про що свідчить, зокрема, значно ширший перелік форм страхового захисту як обов'язкового, так і до-

бровільного страхування. Активи страхових компаній зростають з кожним роком, але у порівнянні з активами страхових компаній розвинутих країн є незначними і поступаються активам вітчизняних банківських установ.

Однією із особливостей вітчизняного страхового ринку є повільні темпи нарощування капіталу переважною більшістю вітчизняних страхових компаній, що приводить до значних обсягів перестрашування ризиків закордоном. При цьому, кількість страхових компаній щороку збільшується, що свідчить про розпорошеність капіталу між великою кількістю страховиків.

Розвиток національного страхового ринку на сучасному етапі відбувається за умов підвищення зацікавленості юридичних і фізичних осіб у захисті своїх майнових інтересів, розвитку ринку фінансових послуг та формування національної системи іпотечного кредитування, запровадження системи недержавного пенсійного забезпечення. З іншого боку стримують розвиток ринку страхових послуг — недосконалість захисту прав споживачів страхових послуг і вузька клієнтська база страховиків.

Можливості стрімкого розвитку страхового ринку Україні обмежені такими чинниками, як: низький рівень доходів у суспільстві; недовіра до страховика; недосконалість законодавства; відсутність державних преференцій на страховому ринку; недостатній розвиток інструментів фондового ринку для ефективного розміщення страхових резервів; відсутність надійних механізмів розвитку страхування життя, медичного та пенсійного страхування та ін.

На сьогодні в Україні існує два страхові ринки: ринок, на якому пропонують класичні страхові послуги і тіньовий страховий ринок, через який відмиваються кошти сумнівного походження чи отриманні не законним шляхом. Страховий ринок України характеризується своєю непрозорістю — значна кількість вітчизняних страхових компаній не беруть участі у рейтингових оцінках і не публікують свій річний звіт у національній системі розкриття інформації. Про непрозорість страхового ринку свідчить і діяльність кептивних (відомчих) страхових компаній, які часто підтримуються міністерствами та відомствами.

В умовах сьогодення дуже важливими для розвитку страхового ринку є розробка та ефективне впровадження ефективних дій, які мають передбачати: доступ страхових компаній до коштів резервів, розміщених на депозитах банків; консультаційну допомогу щодо можливості рекапіталізації небанківських фінансових установ; зняття жорстоких обмежень у частині вимог щодо рівня

кредитного рейтингу для інвестування активів страхових компаній; створення фонду гарантій страхових виплат за рахунок коштів страхових резервів страхових компаній на рахунок Національного банку України тощо. Адже страховий ринок є невід'ємною складовою фінансової системи України, а отже, формування досконалого, фінансово стійкого страхового ринку є важливим аспектом її розвитку.

Список літератури

1. *Базилевич В. Д.* Страхова справа / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. — К. : Знання, 2005. — 351 с.
2. *Горбач Л. М.* Страхова справа : навч. посіб. / Л. М. Горбач. — К. : Кондор, 2003. — 252 с.
3. *Никонович А.* Страховий ринок України: проблеми та шляхи вирішення / А. Никонович // Економіст. — 2006. — № 1. — С. 41—43.
4. Офіційний веб-сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.dfp.gov.ua/>
5. Региональные рынки страхования в Украине: проблемы и перспективы развития // Финансовые услуги. — 2010. — № 7—8. — С. 6—11.
6. *Хорін Л.* Концепція розвитку страхового ринку / Л. Хорін // Фінансовий ринок України. — 2010. — № 11. — С. 26.
7. *Яворська Т. В.* Страхове підприємництво в господарській системі України : монографія / Т. В. Яворська. — Л.: ЛА «Піраміда», 2011. — 240 с.

УДК 368.1

І. О. Чорна,

аспірантка кафедри страхування,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

РОЛЬ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ У ВИПАДКУ УШКОДЖЕННЯ ЧИ ЗНИЩЕННЯ МАЙНА

У процесі культурно-матеріального розвитку цивілізації зростає кількість вироблених товарів для забезпечення комфортного та повноцінного життя людини. Діяльність технологів, маркетингологів постійно спрямована на розробку нових товарів